

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici
Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran.
Rokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanila in po-
slanice) se zaračunajo po pogodbi; pri
kratkih oglasih z drobnimi črkami se
plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate pre-
jema opravištvu, ulica Torrente 12.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

•Edinost.

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in
soboto ob 1 uri popoldne.

Cena za vsa leta s prilogo 7 for., za
pol 3 for. 50 nov., za četrt leta 1 for.
75 nov. — Edinost brez priloge stane
za celo leto 6 for., za pol leta 3 for.,
za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posa-
mezne številke se dobivajo pri oprav-
ništvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu
po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po
6 nov.

•V edinosti je moč•

Einspielerjeva slavnost.

Slovesnost, kojo so priredili koroški
Slovenci v nedeljo na čast zlatomašniku
preč. gospodu Andreju Einspielerju, bila
je ena najslavnejših, kar se jih je obha-
jalo na Koroškem, kajti k ljubju neugodnemu
vremenu vršila se je tako krasno, da jo
bodo na veke pomnili vrli Korotani. Na-
rod je prišel slaviti svojega prvaka iz vseh
krajev in nabralo se je 6000 čestilcev za-
služnega moža.

Rojstveni kraj Einspielerjev, vas Sveče
v oznožju Kočne, bil je ta dan ves v za-
stavah in zelenji. Posebno se je odliko-
vala rojstvena hiša zlatomašnika, na katerej
je bil mej ostalimi napis tudi ta: „Slava
voditelju in očetu koroških Slovencev“.

Ob 9. uri in tri četrti je bila slavnostna
pridiga, ko je govoril sorodnik zlatoma-
šnikov, č. o. Oto Einspieler. Zatem se
je vršila zlata sv. maša, pri kojoj je stre-
glo jubilaru pet duhovnikov sorodnikov.
Zlatomašnik je pel s krepkim glasom in
sploh je bil jako čil. Mej mašo je pel vrli
pevski zbor ljubljanske čitalnice. — Po
dokončani božji službi je stopil na oder
g. pl. Kleinmayr, veleposestnik na Brnci
ter mej grozno ploho proslavljal v jedrnatem
govoru zlatomašnika neprecenljive
zasluge na narodnem polju. Na tisoče bro-
ječi poslušalci so sprejeli govor z burnimi
„živio-klici“. Zatem je bil banket pod zi-
danim kozolcem na posestvu gospoda
Žalnika. Poprej pa so se predstavile te-
deputacije:

Gosp. Rubetić v imenu družbe sv.
Jeronima; gosp. dr. Starč v imenu Matice
Hrvatske; gosp. dr. vitez Bleiweis v imenu
Čitalnice Ljubljanske in pevskega zbora;
gosp. Kržić v imenu prof. Marna, predsed-
nika „Matice Slovenske“; gosp. prof. Raić
v imenu „Pisateljskega društva“; gosp. no-
tar Veršec v imenu štajerskih Slovencev;
gosp. Penčur v imenu Čitalnice v Kopru
in gosp. poslanca Spinčiča; gosp. Tomo
Zupan kot predsednik družbe sv. Cirila in
Metoda, katera je jubilara imenovala svo-
jim prvim častnim članom; gosp. Buti v
imenu narodnjakov na Brnci; gosp. ka-
nonik Dobelak v imenu škofa in kapiteljna
Tržaškega; gosp. župan Kotnik v imenu
občine Tolsti Vrh (izroči ob jednom ča-
stno diploma); gosp. župnik Logar (Ein-
spielerjev sošolec) iz sv. Križa pri Vipavi
v imenu duhovščine goriške; gosp. veliko-

šolec Rakež z Železne Kaplje v imenu aka-
demičnega društva „Triglav“; deputacija
dijakov srednjih šol koroških izročij z na-
govorom krasno spomenico; odposlanec
abiturijentov, ki so nedavno imeli veselico
v Rudolfovem; Gosp. Janežič v imenu
občine Št. Jakobske, (izroči ob jednom ča-
stno diploma); gosp. poslanec Fran Muri
v imenu občine Jezerske; gospod župnik
Muden v imenu občine Belske; deputacija
treh članov (nemškega) društva rokodel-
skih pomočnikov v Celovci; gosp. Colarič
v imenu Borovljanov in jeden zastopnik
iz Prevali.

Pri banketu vršile so se napitnice z
navdušenimi govori, ljubljanski gg. pevci pa
so jako milo peli. Nastopili ste tudi dve mladi
deklamovalki, koji ste želi splošno odo-
bravanje.

Brzobjavnih čestitk je prišlo nad 130
iz vseh krajev slovanskega sveta, mej
njimi tudi od vladike Strossmayerja, koja
je probudila posebno navdušenje. — Pri
banketu je bilo 186 oseb navzočnih. —

Ta dan bode gotovo slavljenju ostal
v večnem spominu. Naj mu bode ljubezen
in spoštovanje, koje mu je dokazal narod
pri tej priliki, odškodovanje za razne gren-
kosti, katere so mu v toku let pripravili
neprijatelji radi neustrašljivega njegovega
delovanja na narodnem polju. Bog nam
ohrani prvaka Korotanskih Slovencev še
mnogo let!

Pomagajmo svojim, tako pomagamo sebi.

Največa zmaga, kar so jih Slovenci
izvojevali, bila je ta, da so narodu pridobi-
li glavno mesto Ljubljano. Pridobljeno
je z njim duševno taborišče, ognjišče, kjer
se Slovenci svobodno shajajo ter se do-
mače čutijo v domačem zraku. Zdaj imamo
središče še precej krepko in zdravo, ki
je vsemu narodu v zaslombo in tolažbo.

Bolj oddaljeni slovenski rojaki po-
trebujejo pa še družih središč in taborišč,
v kojih bi se mogli svobodno shajati in
občevati med seboj brez strahu, naj si bo
že v kupčijem prometu, ali veselica, ali
vednostnih zbiorih. Osamljenega se
čuti seljak na ravnini, kakor na gori; še
le v družbi čuti človek svojo moč in najde
svoj duševni odhijlaj. Zato so mesta
faktor v razvoju človeške družbe.

Nesrečno ljudstvo, kojemu v mestih
gospoduje tujec, tako ljudstvo se še na-
rod imenovati ne more, ampak je podobno
razkopljenej čredi brez pastirja. Slovincem
se je skoro da že tako godilo; komaj da
so še Kranj in Loko in Metliko in nekaj
trgov smeli svoje imenovati. Obrnolno se
je, hvala Bogu, nekoliko na bolje. Narod
na Kranjskem si je priboril skor da vsa
mesta in trge. Zelo na slabem pa so v
tem še Slovenci v drugih pokrajinah. Go-
riška deželica je po večini slovenska; isto
lice moralo bi imeti glavno mesto Gorica
tembolj, ker leži v slovenskem delu de-
žele. Kako je v istini, vemo vsi. Na Šta-
jarskem je Slovencev 400.000, ki prebi-
vajo kompaktno na jugu. Pri naravnih raz-
merah morali bi imeti precej močno sredi-
šče, kako mesto z 20.000 prebivalci.
Vemo pa, kako je žalibog z Mariborom,
Celjem in Ptujem! V sredi Slovencev
nemška mesta! So li to naravne in zdrave
razmere?

O Koroških razmerah niti ne govo-
rimo; tam se uže veče vasi ponemčujejo.
Ako hočemo napredovati, mora to vse
drugače postati. Vtaboriti se moramo v
mestih, da bomo mogli reči: „mesta naša,
dežela naša!“ Brez mest pa ostane vse
narodno življenje polovičarsko.

Pa kako pomoči?
Premalo se držimo gesla: „svoji k
svojim“. Mi bi morali svojim ljudem na
noge pomagati.

Marsikateri slovenski mladenič se je
izučil trgovine ali kakega obrta in bi rad
postal samostojen trgovec ali mojster, pa
ne najde denarne pomoči. Nemški, laški
in židovski mladeniči pa nahajajo pomoč
pri svojih imovitejših sorodnikih, se obo-
gatijo med nami in postanejo z našimi
novci naši tlačitelji! Slovenci pa jim revo-
dušno danes kakor večeraj denarje nosijo,
ko bi prav narodnih trgovcev in obrtnikov
na izbiri imeli! Ne reki bi besedice, ako
so taki tujci politično nevtralni, naj živijo,
saj moramo vsi živeti. Pa koliko je med
njimi zagrizlih nasprotnikov, ki jim smrdi
vsaka slovenska beseda, le slovenski denar
ne! Take podpirati je podobno samomoru!

Naj bi le Slovenci postali bolj trdi
in ponosni, naj bi takim čutiti dali, da
oni od nas živijo, ne mi od njih, potem
bi si ti ljudje stvar kmalo premislili in
naučili bi se naše pesmi!

Pa še nekaj moramo omeniti. Kvarno

je, da se Slovenci premalo ozirajo na
kupčijo in obrtnijo, oziroma na obrtna
podjetja. Slovenski sin ostane ali kmet,
ali pa gre v latinsko šolo in postane du-
hovnik, ali uradnik, ali zdravnik ali sicer
kak gospod.

Premalo pa se Slovenci obračajo k
trgovini in obrtniji. To velja posebno za
Koroško in Štajersko. Naj ima kmet deset
fantov, vender vsi ostanejo poljedelci; za
više šole nema kmet denarja, rokodelstvo
ali trgovina mu pa ne pride na misel.
Tako je zmirom dosti prostora za nemške
rokodelce in trgovce, da se med Slovence
selijo in jim potem, ko so si pomagali, ho-
čejo gospodovati.

Ne pravimo, da je preveč slovenskih
študentov, nič jih ni preveč. Pa tega ni
treba, da bi fantje, ki študirati ne morejo,
vsi hlapci postali in se pozneje v Ame-
riko selili, ker doma ni zadosti zemlje.
Naj se nekateri učijo raznih rokodelstev,
kar ne prizadeva toliko stroškov, nemški
rokodelci pa naj si potem poiščejo drugih
dežel, kamor znajo pošiljati svoje sinove
v rejo.

Pa še to je želeli, da se Slovenci bolj
pogumno poprimejo obrtnih podjetij. Sa-
vinjska dolina pridelala toliko lepega hmelja,
pa nikomur še ni prišlo na misel, da bi
tam ustanovil narodno pivovarno. In ko-
liko lepega denarja vlečejo nemški pivo-
varji iz slovenskih dežel! Na Krasu je
tako pust svet in ljudje se težko preživ-
ljajo. Kako srečni bi bili, ko bi se jim za-
služek dal s tem, da bi se tam naredila
kaka tovarna, na pr. za sukno ali kak iz-
delek, ki ga vsi potrebujemo. Takih kaži-
potov bi se lahko še mnogo našle.

Poglejmo po Slovenskem, kamor ho-
čemo, koder je kaka tovarna ali večja obrt-
nija, povsod je nje posestnik Nemec. Za-
volj te podjetnosti so Nemci res hvale
vredni, in mi jih moramo v tem posne-
mati, kakor jih posnemajo Čehi, ki so usta-
novili uže toliko pivovarn, cukrarn in ta-
kih podjetij. Potem se tudi pri nas po-
množi mestni obrtni življ, in naša mesta
posedejo naši sinovi.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Nemci na Českem se proti Če-
hom vedó uže tako, da je nesramno i

PODLISTEK.

Matica Hrvatska.

(Konec. Glej štv. 64.)

Tretja nič manj znamenita knjiga od
prvih dveh slove: „Cvetice iz Hrvatske
književnosti“. Napisao Ivan Broz. Sveska
prva. Uvod u književnost. Zagreb. Naklada
„Matica Hrvatska“. 1886. U 8° str. V. 167.
Knjigarniška cena 1 gld. 20 novč. Pisatelj
ovej knjigi Broz Ivan, gimnazijski profesor
v Zagrebu, dovede nas v predvor divnega
templja, v katerem nam hoče pokazati vse
miline in kulturni razvoj narodnega jezika.
S to knjigo, ki je res nekaj unikum te
vrste do sedaj po „M. Hr.“ izdanih, nam
podaje v petih lepo razvrščenih poglavjih
uvod h književnostnej zgodovini hrvatskega
naroda. Prvo poglavje govori o književ-
nosti, drugo o jezicah, tretje o jezicah indo-
evropskih, četrto o jezicah slovjskih in
peto o hrvatskem.

Čitatelj, ljubezna čitateljica, ne morem
ti drugoga reči o tej vrlo lepo v fonetič-
nem jeziku pisanej knjigi, nego vzemi jo
v roke in ne odloži je preje, dok je nisi
prečital in preštudiral, kajti prebravši jo,
spoznaš in sodil boš z mano vred: To je
knjiga vrlo zanimiva in učeno-popularno
pisana, o katerih likih se niti produktivni
in oholi Nemec ne more ponašati.

IV. Četrta knjiga ima ta le naslov:
„Kukeci“. Prirodopisne crtice. Napisao dr.
Mišo Kišpatić. Knjiga prva. Sa sedamdeset
i šest slika. Nagradjeno iz zaklade grofa
Iv. Nep. Draškovića za godinu 1886. Za-
greb. Naklada „Matica Hrvatska“. 1886.
v 8° str. 259 knjigarska cena 2 for.

Kdo ne pozna našega najboljšega na-
ravoslovca in izvrstnega pisatelja prerano
umrlega Frana Erjavca! On nam je v slo-
venskeji mladini posvečenih knjigah spisal
in opisal razne domače in tuje živali, pri-
povedoval nam je v lepej, jedrnatelj, kla-
sičneji besedi škodljivih in človeku opas-
nih; kakor nam je naš pisatelj prijubljen
in čislán, vprav tako je v Hrvatih pri-
jubljen izborni pisatelj profesor više re-
alke v Zagrebu dr. Mijo Kišpatić. Njegova
po „M. Hr.“ izdana dela kakor „Slike iz
rudstva“, „Slike iz geologije“, potem dve
knjigi iz bilinskoga svijeta in sedaj „Kukeci“
bero se kakor beletristična dela, jezik mu
je romantičen, gladek, neprisiljen in tekoč;
njegove pripovedovanje je naravno nepri-
siljeno — njegove slike spominjajo dosta
na našega prerano umrlega Ogrinca. V
svojeji najnovejšej knjigi „Kukeci“, katero
je razdelil na devet poglavij, popisuje naj-
preje razširjenje insektov, njih preobrazbo
in razdelitev, potem življenje in njih važ-
nost v prirodi. Specijalno pa popisuje
mravlje, rekel bi še bolj temeljito nego
naš nepozabljivi Erjavac, potem tropsko
termo, koristno bučelo in njih sorodstvo,

ose in sršene; predočuje nam insekte v
gozdu in v sadnjaku. Če povem, da je
vsak oddelek, vsako poglavje ozaljšano
z lepimi slikami, kojih je 76 na številu, pre-
pričan sem, da vsak Slovenec, prebravši
jo, z velikim veseljem vsklikne: Bog živi
Kišpatića, kateri naj nam po Hrvatskeji
Matici še mnogo liki te knjige napiše,
kajti s tako kjigo nas vpoznava s tajno-
stimi in krasotami divne narave, da se
tudi tu mi veselimo v neskončnej modro-
sti njenega stvoritelja, ter prosimo zaup-
ljivo, da Njegova večna modrost tudi ovi
razumni — svet — človeštvo — iz mnogih
borb in izkušnj — uvede jedno v življenje
divne harmonije in ljubavi.

Peta knjiga slove: „Avgust Šenoa“.
Sabrane pripoviesti. Izdaje „Hrvatska Ma-
tica“. Svezak peti. U Zagrebu 1886 8°
strani 277, knjigarska cena 1 for. 20 nov.

V ovom zvezku podaje nam „H. M.“
4 povesti najboljšega in največjega roma-
nospisca prerano umrlega Avgusta Šenoa.
Prva povest, ki se dogaja na slovenskih
trlev, ki se jako laskavo spominja našega
pesnika — velikana Preširna, ki lepo opi-
suje našo gorenjsko stran, običaje in narav
našega naroda ter s tem seznanja nas Slo-
vence natančneje Hrvatom. Take povesti
nam vzbujajo ljubav do naroda Hrvatskega,
ker iz njih vidimo, kakov Sloven je bil
rajni Šenoa, ker iz ove povesti veje duh
in ljubav do slovanske vzajemnosti, katera
je sosebno nam Slovincem toli potrebna,

da brezi nje bi bili mrtvi. — Druga po-
vest: „Pruski kralj“, tretja: „Turci
idu“ in četrta: U akvariju, morajo se
po večkrat čitati, da se ne samo lepe vse-
bine, k čelik-značajev, in karaktistiki pro-
učimo, temuč tudi lepo donečega in kras-
nega hrvatskega jezika, kojega mora vsak
količakaj omikani Slovenec in Slovenka po-
znati.

Šesta knjiga je: „Ksanta“. Pripovjeda
Ivo Vojnović (Sergij P.) u 8° str. 196
stane v knjigarni 75 nov.

Sedma pa: „Pod starimi krovij“. Za-
pisci i ulomeci. Napisao Ksandro Šandor-
Gjalski. U Zagrebu. Naklada „Matica Hr.“
1887 u 8° str. 196 cena 75 nov.

Dve zadnji knjigi sta pripovedna spisa
od dveh mlajših pisateljev Hrvatskih, ki
se jako gladko čitata. Vojnovića uže po-
znajo Matica Hrvatske čitatelji, ker ta
nam je jako lepe črtice: Perom i olovkom
l. 1884 po „M. Hr.“ poklonil, a Šandor
Gjalski je pri Matici Hrvatski še novinec
a v Hrvatskem slovstvu mej mlajšimi pi-
satelji najiminenitnejši in skoraj rekel bi
najboljši pripovedni talent. Poskusil se je
uže z večimi romani, katere je po raznih
listih sosebno v „Vienacu“ priobčeval.
Hrvatska publicistika hvali njegova dela
kot prav dobra pripovedna.

Drage gospodičine in narodne gospe!
Večkrat zapazim pri Vas knjigo, iz katere
prav pazljivo in zamakneno čitate; ali
kakor sem srčno vesel tega napredka, tako

nemškemu narodu zelo nečastno; naj v dokaz omenimo le to le: Češka kmetijska družba, v katere odboru so sami Čehi in feudalno plemstvo, obrnola se je na osrednjo zvezo nemških poljedelcev v ta namen, da bi se v nekaterih gospodarskih stvareh skupno posvetovali. Ali nemška osrednja zveza je to vabilo odbila iz tega razloga, ker so razmere mej Nemci in Čehi še vedno take, kakeršne so bile pri izstopu Nemcev iz deželnega zbora. To je trma, ki Nemce v očeh drugih narodov zelo ponižuje, in katera njim samim največ škoduje.

Češka državna poslanca dr. Tonner i nekdanji minister Irecsek odgovarjala stase svojemu mandatu.

Gališko deželno razstavo v Krakovu odpre 1. septembra gališki deželni namestnik v imenu njenega pokrovitelja prestolnika Rudolfa.

Ogerska ne leze več, ampak dirja v finančni propad. Pri vsem tem, da prodaja državna posestva, posebno gozde na Hrvaškem, od leta do leta padajo dohodki ter strašno raste troški. To stanje je lansko leto podrlo ministra za občila i za njim tudi finančnega ministra, ker je bil lansko leto sklep državnega finančnega računa tako strašno žalosten. Ministriški načelnik Tisza, katerega Madžari malikujejo, prevzel je za odstopivšim finančnim ministrom tudi njegove posle in Madžari so se nadejali, da njihov ljubljenec v red spravi državno gospodarstvo, a silno so se prevarili, ker letos je finančno stanje še dosti slabše, nego je bilo kedaj koli poprej. V treh mesecih se je potrošilo sedem milijonov več, nego v istem času tako neugodnega lanskega leta; da bi se bilo vsaj več dohodkov dobilo, še bi neka tolažba bila, a tudi dohodki so v istem času mimo lanskega leta padli za poludrugi milijon. Kaj bode iz tega? Če se k malu, in prav k malu ne pomore, Ogerska ne otide državnemu bankrotu. Kaj pa pomenja bankrot? Kar pomenja pri trgovalu, to pomenja tudi pri državi. Država, ki pride v bankrot, nema pravice daljšega obstanka, ker nema moči za svoje življenje; to je naravni zakon in to je neki tudi naš finančni minister Dunajevski trdil, ko je delal preskušnjo na vseučiliščih v Levovu in se mu je dalo prašanje: ali je avstrijski bankrot v letu 1812 opravičen, ali ne. — Pa kaj bi govorili, saj — extra Hungariam non est vita!

Vnanje dežele.

Srbska vlada je začela pometati Garašaninove smeti, prestavila in odstavila je uže več nesposobnih uradnikov ter postavila na njihova mesta sposobne in poštene možje. Počasi počisti ves Avgijev hlev. Tudi se je začela uže dogovarjati z Rumunijo in Turčijo zaradi trgovinske pogodbe.

Bolgarsko prašanje se je zadnje dni jako poostrišlo. Poročila iz Bolgarije so si zelo nasprotujoča. Dosedanje bolgarske vlade pristaši brzojavljajo iz vseh mest o sijajnem sprejemanju koburškega princa; v Sredu je bil pozdravljen celo z 200 strelji, ko se kronan vladar v družih državah pozdravi le z 101 strelom; on pa doslej še ni priznan vladar. Od družih strani pa se sijajno sprejemanje zelo temni; tako je metropolit Klement v Sredu po božje službi ozbiljno naglašal, naj se princ spravi

v srce zaboli približavšemu se katerej čestitih bralk, kajti pri njih se zapazi nemška knjiga, iz katere crpijo strup tako zamakneno, tako pazljivo, da človeka kar mrzlica trese. Vrzite ovake knjige strani, vzemite v roke slovenske, in če teh zmanjkuje, hrvaške, ker ta jezik je tako umljiv, da ga, kakor prijeto omenjeno, vsak Slovenec ali Slovenka čitati pa tudi umeti more. Strani toraj z nemškimi in laškimi nepotrebnimi beletrističnim berilom — prvo mora biti naše in našega brata blago, a ko smo to prebavili, lahko se obrnemo tudi do drugega.

Vse te knjige, katere štejejo 1605 + V strani, znašajo v knjigarni 9 f. 70 novč. in ti kot član Matice Hrvatske dobiš jih za bore 3 for.

Jaz sem iz lastne skušnje prepričan, da kedor se je enkrat "H. M." vpisal, ostane jej vedno zvest član, kajti uveri se, da mu je ta zavod primeroma drugim najcenejši in najboljši, ker toliko in takih knjig more podati le tak zavod, kakor je "Hrvatska Matica", zato pa jo vsem ljubim Slovincem in Slovenkam v podporo priporočam, da se mnogobrojno vpišujejo v njo, ker s tem bomo se vedno bolj in bolj približevali in spoznavali, kar bode le nam kot malemu slabodnemu narodu na korist in naboljo bodočnost. Bog pomози v to!

z Rusijo, osvobodiljico bolgarskega naroda in hudo grajal bolgarsko vlado. Zelo slabo znamenje za Koburžana je tudi to, da mu ni mogoče dobiti moža, ki bi hotel sestaviti ministerstvo. To so tedaj jako slaba znamenja; a nič boljše znamenja se princu ne kaže od zunaj. Princ je brzojavil turški vladi, da je prišel kakor izvoljeni knez v Bolgarijo ter zagotovil, da se bo strogo držal berlinske pogodbe in pripoznaval turško vrhovno oblast. A od turške vlade je dobil odgovor, da ona ne odobruje njegovega prihoda na Bolgarsko, ker ga ona ni potrdila ter ga tudi druge vlade niso pripoznale. Trda je tudi okoliščina ruske vlade zoper princa, glasi se tako-le: "Carska vlada ni mogla priznati veljavnosti izvolitve princa Koburžana. Princ je objavil to izvolitev carju. Prosil je, da bi smel priti semkaj po svete Nj. Veličanstva, predno odide na Bolgarsko. Car pa mu je dal vedeti, da se njegova volitev nikdar ne prizna in da se ne more njegovo potovanje pod nikakim naslovom smatrati opravičenim. Enako svetovale mu so do sedaj skoraj vse velevali in v prvi vrsti Turčija. Ker pa je Nj. Visokost mislila, da more ustreči željam tako imenovanih bolgarskih zastopnikov in odpotovati v kneževino, primorani smo izreči, da Rusija ne more priznati niti veljavnosti izvolitve princa Koburžana, niti postavnosti njegovega prihoda v Bolgarijo, da se postavi na čelo vladi te dežele. Radi upamo, da bo vlada . . . istega menenja in da ne dovoli dejanjskega rušenja Berlinskega dogovora. Rusija sama ne more varovati teh dogovorov, ki so podlaga državnih razmer." Poroča se tudi, da ruska vlada pritiska na Turčijo, da bi ona zasedla vshodno Rumelijo, mej tem pa hoče Rusija zasesti Bolgarijo, a Turčija se na vse kripilje temu predlogu upira, ker se boji razpora mej velevali in vé, da bi pri tem šlo najbolj za njeno kožo. Vse vlade so sicer uže izjavile, da Koburžana ne priznavajo za bolgarskega kneza, ali zasedenju Bolgarije bi se brez dvombe nekatere ustavljale, ako se ne motimo, najbolj Avstrija. Skoraj gotovo se koburški princ na to zanaša in misli: Ako bom po volji Bolgarom, ni se mi bati zunanjih držav, ker te so si navskriž v bolgarskem prašanju in to je moja bramba za zdaj, ko pride dobra prilika, pa stopim še više, in princ ima morebiti prav.

Iz Rima se 24. t. m. poroča, da je papež kardinalom naznanil, da je v Makedoniji h katoliški veri pristopilo več vasi, ki zahtevajo, naj se jim pošlje katoliški duhovniki, da jih bodo v veri poučevali.

V Dublinu je bil 23. t. m. pod lord-majorjevim načelništvom in udeležitvijo več državnih poslancev zbor, v katerem se je sklenol protest zoper to, da se je irska narodna liga izrekla za državi nevarno. Soglasno se je sklenola resolucija, ki omenjeni proglas zaznamova za brezvestno poskušnjo, da se irskemu ljudstvu zapre pot mirnega boja za svoje pravice.

DOPISI.

Iz Dutovljanske občine dne 20. avgusta. Dne 17. avgusta t. l. so se pri nas izročili materi zemlji posvetni ostanek nepozabljivega 80. letnega moža, Andreja Suca, bivšega tukajšnjega župana, kateri je županoval od leta 1848. do 1860., pogreba se je vdeležilo ogromno število ljudstva — sorodnikov, znancev in raznega občinstva. Na čelu g. župana spremilo je pokojnega na gomilo tudi tukajšnje občinsko starešinstvo, c. kr. žendarmacija in šolska mladina z svojim voditeljem, g. A. Kosovelom. Po pogrebu je g. podžupan Andrej Štok sočutno razvil pričujočej množici delovanje umrlega za časov njegovega županovanja, da je marsikomu zaigrala solza v obeh. Pokojni A. Suc je bil istinito mož blazega srca, da ga ni moglo ljudstvo pozabiti še v sedanjih časih ter se vedno spominjalo njegovega županovanja, kar je tudi naglašal g. govornik A. Štok na gomili. Pokojnik je bil kakor podžupan voditelj v raznih stvareh tudi tadanjemu svetovalcu g. A. Stoku, koji je bil za njim županom izvoljen leta 1861; vedno se je ravnal po njegovem vzgledu ter je modro vladal blizo 20. let tako, da je bil odlikovan za zasluge s zlatim križcem od Nj. veličanstva. Pokojnik ostane pri tukajšnjem občinstvu v vednem spominu: ker sedanje ljudstvo dobro spoznava, da je z njegovim modrim prejšnjim ravnanjem mnogo na koristi. Posnemal ga je g. Andrej Štok z svojim županovanjem, in kakor se zdaj vidi, posnemlje ga tudi sedajni župan g. J. Tavčar in Andrej Suc, podžupan in vnuk pokojnega, ali žali Bože! da je vmes tudi snetje, ki ljudstvu kali veselje, ali

pregovor pravi: Ni pšenice brez ljulike, prav tako nahaja se med nami snet, ki marsikaj zavira, česar bi bilo v blagost ljudstvu, kar se je celo pokazalo na cesarjev rojstveni dan, ko se je neko društvo razdvojilo. Ali k ljubju vsemu temu se je vendar dostojno skazala čast in udanost presvetlemu cesarju, za kar gre čast in hvala g. županu in tukajšnjim c. kr. žendarjem. Opazovalec.

V Kostanjevici, 22. avg. 1887. — ("Enaka pravica za vse!") — Komaj sem svojim očem verjel beročemu v Vašej Listnici itd., kar ste blagoizvolili povedati mi v znanej Vam afëri. Toraj naj ima človek, kateri me iz zasede napada, prav in zadnjo besedo, in jaz naj bi nezasluzeno sramoto njemu na hvalo pogoltnol? Ne jaz, ampak moj zlobni zoprnik je prepri prouzročil, ker me je v 23. broji "Soče" prav pobalinsko napadel, še zdaj prav za prav nevem zakaj. Vsekako niso njegova dotična počenjanja hvalevredna, ker je trezno kraško občinstvo na mojej in ne na njegovej strani izvzemši morda onega, ki mu piše. Ta je njegova stranka!

Bila bi krivica, ko bi od Vas, velečenjeni gospod urednik, zahteval, da poznate vse take malenkostne razmere na Krasu; a tudi ne smete zameriti, ako Vam je razodenem v prijasnilo.

Ker me je zoprnik v 23. broji "Soče" surovo napadel, popadel sem nož, ki je bil zagnan v mojo čast, osebo in družino, in sem ga strani potisnil od sebe v: "Poslanici", natisnenoj v velečenjenej Edinosti broj 56, v Edinosti, kateri visokozasluzni časopis cenijo vsi Slovenci vrhu drugih neprecenljivih zaslug tudi v tem, da je pravičen, nepristransk, v posebnih časih. To uvidevši sem tudi sl. Edinosti pisal, katera enakopravnost zmerom poudarja — in po pravici.

Enakopravnost pa ni, da je samo med narodi, ona je tudi med osebami; kajti oseba je del naroda in v obče del živčnega človeštva. Toraj vsak Slovenec, dokler je pošten, ima pravico, ako bi ta tudi ne bila v posebnem zakonu zabilježena, do onih dobrotosti, katere imajo seme — v človeškem razumu. Razum pa je prvi zakon in regulator tako zvanega naravnega prava.

Na mojo "Poslanico" je v Edinosti dopisu — Vam znanem — moj zoprnik še bolj surovo udaril po meni, ki mu nisem nič učinil, in me celo tatvine obdolžil, zaradi česar vendar ne smem molčati. V onem dopisu ni štedil celo se sramotivnimi, stvarnostmi naravnost nasprotnimi zdevki (kakor ubogi kraški burin! Take bombe so za tvojo krčmo, kader ga imate preveč pod klobukih itd.).

V istem dopisu me pisec sramoti za pijanca in na vse zadnje, proti čemur je vse to še malenkost, za tatú razglašal rekoč: "kajti kdor krađe (on namreč perje po nevedoma osmukano, na 50 soldov cenjeno in s 3 forinti plačano meni), kajti kdor krađe (pravim) ni obsojen le na povrnitev, temuč še na kaj družega".

Nadalje beró se izrazi: "godbe z naduho — harmoniko" — žalostno, da se dobivajo na Slovenskem tudi taki ničvredni ljudje! Žalibog, na doljenjem Krasu so! — kateri zadnji stavek žali, kakor trdó to i prav mero-dajne osebe v teh krajih, tudi druge poštenjake v imenovanej okrajini.

Takemu piscu (bodi si kdor koli) ne gre molčanje od moje strani, in to tem manje, ker za vse točke, v "Poslanici" navedene, imam jaz listine v rokah (on pa nikake) in sem vselej pripravljen, svoje trditve dokazati; tem manje, ker je prekoračil vse meje spodobnosti in — pravice. To je postulat, ki ga ne more nikdo ovreči.

Konečno še to. Dopisnik je sè zvija-njem besedi (hoté ali ne, to je v tem slučaju vse eno) prišel do tega, da hujša sosed-čane zoper mene vskliknovši: "Sram bodi, ali sosed — občinarje, ki plačujejo z birso mesto z vinom itd." kje, za Boga, stoji kaj takega v "Poslanici"? Ali izrazujeta stavka: "ako bi birsabilo" (kar se bere v njej) in: "je birs" (česar ni čitati v Poslanici) ista misel? To bi bilo toliko, ko bi jaz dejal: "Ti dopisnik, ko bi bil 'resnicoljuben' . . . in: "Ti dopisnik, ki nisi resnicoljuben . . ." Ali je tudi to oboje vse eno?

Proti temu vem in sem prepričan, da otdajejo občinarji, kamor gre, ne birse, ampak izvrstno vino. Zakaj bi jaz vrle naše občinarje, s kojimi želim živeti v ljubezni in spravi, sramotil in žalil?

Moj denasnji dopis, ki hoče v tem biti zadnji, ako se še ni po polnem izrazil, imel bi izraziti toraj to:

1. da je bil dopisnik (18. jul. 62 br. Ed.) nestvaren in žaljiv s tem, da mojih trditev v Poslanici ni hotel, ali bolje ni mogel pobiti, nedotaknovši se jih nego samo tam, kder je menil najti (čeprav hudo moté se) dovolj povoda, da se mi roga in mojo čast napada.

2. da je dopisnik začel prepri, ne jaz. Toraj je on, ki je vse dokaze dolžan in vsej nevšečnosti začetnik bil, po razuma tirjatvah tudi dolžan, s tehtnimi dokazi in pojasnili, a ne s frazami, proti katerimi bi moral jaz omolknoti, zaključiti ga. In 3. da sem bil dolžan, da celó prisiljen odgovoriti.

V tem ko zoper vsa njega v onem dopisu izražena sumničenja protestujem, pozivljem dopisnika, naj, ker ne more jih nikakor dokazati, javno jih prekliče, ako noče, da mu obvisi — ime škodoželjnega obrekovalca.

Iz Tolmina, 19. avgusta. Rojstveni dan Nj. Veličanstva praznoval se je v Tolminu tudi letos kaj sijajno. 17. avg. zvečer pohod z domačo godbo po vsem trgu, drugi dan zjutraj budnica, za to pa so začeli dohajati veterani od vseh strani. Ko je obdoločenej uri tromba veteranov dala znamenje skupnega shoda, bilo je na trgu zbranih nad 80 mož, katere je vodil načelnik veteranske podružnice v Tolminu gosp. Anton Devetak. Pri uvrščenju so pokazali veteranci, da so še zmeraj vajeni disciplini, kajti pazili so natančno na načelnikovo in družih podvodjev povelja. Ko so bili tedaj uvrščeni, korakajo spremljevanjem godbe do hiše c. k. okr. glavarstva in ko so se tukaj zbrali vsi politični in drugi uradniki, na čelu gosp. glavar, kakor tudi obč. zastop s županom na čelu, odide se dalje do farne cerkve, kder se je vršila slovesna sveta maša. Po maši so defilirali veterani pred c. k. okr. glavarjem Ob 3 uri popold. zatrobi tromba in zopet se snidejo skupaj vsi veterani ter korakajo z godbo na prostor za ta dan posebno okrašen, na "Strelišče", ali žali-bože, ni bilo mogoče ondat na prostem uživati po programu nameravanega veseljevanja, marveč umaknoti so se morali v streliščne prostore. Na strelišči, ko so bili veteranci in drugo ljudstvo skupaj zbrani, pozdravi načelnik veteranskega društva svoje vojne pajdaše s kratkim a pomenljivim govorom ter zakliče 3 kratni živijo Nj. veličanstvu presviti. cesarju, godba pa zasvira cesarsko pesem. Enako so doneli živjoklici, ko je tja došel c. k. okr. glavar. Ker se je tedaj videlo, da programa ondat na prostem ni mogoče izvršiti in bi se tudi plesa, za kateri je bilo napravljeno na prostem posebno ple-sišče, ne bi se mogel nikdo udeležiti, ni bilo drugače, ko pomaknoti se z godbo zopet v trg Tolmin, kamor se je tudi precej prepeljal plešiščin oder, razpostavil se in jelo se je plesati. Med tem pa se zažgejo na vodotoku napravljene umeteljni ognji, ki so kazali črke F. J. I. in plesalo se je do polnoči. Za ves trud gre hvala pa le mlademu, a vrlemu načelniku veteranskega društva gosp. Antonu Devetak-u, kajti od kar je on prevzel načelništvó, vidi se vedno večje zanimanje starih vojakov do tega društva in pristopajo dan za dnevem novi udje. Bog živi tedaj vrlega načelnika veteranskega društva v Tolminu. Dolžnost nam je pa tudi zahvaliti se našim bližnjim sosedom Kanalcem, kateri so nas blagovolili z obilo nazočnostjo počestiti, kakor se je to vselej in pri vsakej veselici godilo. Ne le ta dan, temuč vselej so pokazali Tolminci lojalnost, zvestobo in udanost do Nj. veličanstva, do cesarske hiše in sploh do vse države. Kakeršne koli veselice v naravnem ali pa v drugem duhu naj se v Tolminu napravijo, vendar nikdar se ne pozabi omenjene te zvestobe in vendar delajo se jim pri napravljanji veselice narodnega pomena marsikateri zavire in čemu to? saj prav v Tolminu ni v narodnem obziru nikake napetosti, kajti spoštuje se vsak, naj bode kakoršne barve si hoče. Dne 28. t. m. imela bi naša narodna čitalnica Tolminska praznovati 25 letnico svojega obstanka, ali program se je nekda tako skrčil, da brž ko ne vse zaspi in čakati bode-mo morali boljših časov. Tedaj na svidenje!

Iz spodnjega Roža na Koroškem. — (Posojilnica, čitalnica, kje ste?) — V zgornjem Rožu imajo jako cvetečo posojilnico. Tudi za spodnji Rož bi bila potrebna ter koristna. Ze pred dvema letima so nekateri rodoljubi govorili, da jo

ustanoví; Plajberžanom so se rekli: „Počakajte z svojo posojilnico, da jo naredimo za ves Borovski okraj, potem pa k našej pristopite.“ Ako bi bili Plajberžani slušali, še danes bi zastoj čakali, tako pa že davno imajo svojo posojilnico, čeprav bolj revno. V Borovljah pa bi se za spodnji Rož lahko osnovala velika posojilnica, ki bi bila v veliko pomoč in zaslombo Koroškimi Slovencev. Veliko je v Rožnej dolini Slovencev, ki nosijo svoje prihranjene krajcarje v Celovško hranilnico; kaj pa hranilnica Slovencev dobrega stori? Res, da vsako leto podari nekaj tisočev za dobrodelne namene, pa od tega prileti na slovenske kmete malo več, ko nič. Domača slovenska posojilnica bi pa lahko domačinom pomagala ali narodne zavode podpirala, ko bi jej kaj denarja ostajalo. Slovenci bi morali slepi biti, ako bi tega ne sprevideli. In vender se nekateri rodoljubi kar gluhe delajo, kadar se jim govori o potrebi posojilnic! Mar nismo sami dovolj močnejši, da gospodarimo z svojim denarjem? kaj potrebujemo še tujih jerofov? Oni svojim otrokom najprej kruha vrežejo, potem še le nam!

Tudi zavolj tega je bil uže večkrat pogovor, da bi se v Borovljah ustanovila narodna čitalnica. Zdaj je pa spet vse tiho. Čemu pa je dobro to dremanje? Čitalnica v Borovljah ne bi životala, ampak bi lahko bila ena naj bolj cvetečih. Prebivalcev je okoli tisoč, prebrisane glave, skoro sami obrtniki, toraj bolj mestnega značaja. Našli bi se med njimi izvrstni dramatični diletanti. Že zdaj imajo sloveč pevski zbor, najboljši na Koroškem. Toda prepevajo le nemške pesmi, akotudi so vsi Slovenci. Ali ni to sramotno, da tako zaničujejo svoj rod in svoj jezik? „To je strašno šmucik (schmutzig)“, rekel je nek Koroški kmet, „če se kdo sramuje svojega rodu in jezika“. Beseda „šmucik“ rabijo Koroški Slovenci v pomenu „zanikerno, podlo, malovredno“. Ali mar Borovcevi ni sram, da jih mora prosti kmet učiti, kaj je lepo in kaj grdo?

Zdravite se toraj, rodoljubi spodnjega Roža in napravite društva: čitalnico, posojilnico in podružnico sv. Cirila in Metoda!

Domače vesti.

Tiste č. gospe naročnike, kateri nam še naročnino dolgujejo, prav lepo prosimo, da bi izvolili svoj dolg za naš list prej ko mogoče poravnati, ker list ne more izhajati, ako ne dobi podpore od naročnikov. Inženir dr. Eugen Geiringer se je odpoval mestnemu zastopstvu.

Kranjska gimnazija. Poslanec grof Hohenwart, knez Windischgrätz in dr. Poklukar so pri c. kr. naučenem ministerstvu uže storili potrebne korake za ohranjenje Kranjske spodnje gimnazije. Kranjski mestni zastop je pa sklenol v poslednji seji, da prihodnje leto I. razred gimnazije na svoje stroške odpre.

Ženska podružnica Sv. Cirila in Metoda za Bistriški okraj ustanovila se je, kakor smo omenili, v nedeljo 21. t. m. Zborovanje otvorila je pooblaščenka glavne družbe, gospa Zofija Šabčeva, naglašala pomen in korist podružnice in dolžnost narodnega ženstva podpirati jo, zahvaljevala se vsem tovarišicam, katere so podružnici pristopile, in toplo pozdravljala one, katere so se udeležile zborovanja. Potem je povabila zbor, naj si izbere prvomestnico, katera bo vodila zborovanje. Prvomestnico izvoljena ista gospa predstavila je zboru pred. g. dekana Trnovskega J. Vesela kot zastopnika glavne družbe, kateri potem poprimo besedo, pojasnjuje namen in potrebo družbe sv. Cirila in Metoda. Povdarjal je, doklej uže tega potujenje slovenskega naroda, kako so nekdanji Slovenci in Čehi bili sosede, katere je le Donava ločila, — in kaže na sedanje žalostne razmere posebno na Koroškem, kjer se otroci slovenskih starišev ne morejo uspešno učiti kračanskega nauka v nobenem jeziku; v nemškem ne, ker se ga ne morejo toliko naučiti, v slovenskem ne, ker ne znajo slovenski brati. Dolžnost je naša, braniti se narodne pogube, zato radostno pozdravlja rodoljubke, katere so si osnoval prvo žensko podružnico na Kranjskem: Živile!

Za tem so se razdelila pravila in knjižica „Tisočletnica Metodova“, pravila glavne družbe in podružnice prebrala in vsprejela.

Na to se je vršila volitev začasnega načelnštva. Prvomestnico je bila izvoljena gospa Zofija Šabčeva, namestnicom gospa Pavlina Bachmanova, blagajnicom gospa Ivanka Ličanova in tajnicom gospa Marija Hodnikova.

Tržaška ženska podružnica poslala je sledeči brzojavni pozdrav, koji se je radostno vsprejel:

Srečno pozdravlja prva ženska podružnica tržaško svojo mlajšo sestrico. Živile vrle domorodke!

Vekoslava Valenčič. Sklepaje zborovanje, pravi prvomestnica, da bi bila borba Slovencev z nasprotniki še mnogo težavnejša, ko bi nas ne branile postave, katere nam je dal premili naš vladar, zatorej trikratna slava presvetlemu cesarju Franju Josipu I. in slava vsej cesarski rodovini! S tem je bilo zborovanje izvršeno.

Upisalo se je do zdaj v podružnico 12 ustanovnic, 62 letnic in 21 podpornic — torej 95 rodoljubnih Slovenk, a gotovo je, da se bode to število v kratkem še pomnožilo. Zastopane so te-le vasi: Bistrica, Trnovo, Koseze, Bitinje, Prem, Smerje, Zagorje in mlini ob Reki.

Pri Trstenjakovej slavnosti dne 4. septembra bode g. Dr. I. Tavčar govoril slavnostni govor. — Program nam se ni še naznanil.

Zveze z telefonom. Trgovinsko ministerstvo je odredilo, da se imajo mesta Vöslav, Baden in Dun. Novomesto z Dunajem po telefonu zvezati. Tako zvezo smo imeli v Avstriji do sedaj eno samo, namreč mej Dunajem in Brnom. Za sedaj bode z temi mesti mogoče govoriti samo na javnih postajah, koje se odpró na poštinih uradih. Plačevalo se bode za razgovorjanje po oddaljenosti dotičnega mesta.

Čudne razmere na pošti. Nek posestnik, odlični narodnjak, nakazal je 23. t. m. popoldne pri hranilničnem oddelku tržaške pošte neko svoto banki „Slaviji“ v Ljubljani. Dotični gospod uradnik, gotovo zagrizen rudečkar, pa nakaznice nikakor ni hotel sprejeti, dasi tudi je bila popolnoma pravilno izpolnjena — ker je bila pisana v slovenskem jeziku in ker je govoril dotični gospod slovensko! Po dolgotrajnej razpravi morali so pridšedši drugi uradniki še-le gospodu zagriznec dokazati, da mora sprejemati tudi slovenske nakaznice, kajti denar iz slovenskih rok je prav toliko vreden, kolikor oni iz roke italijanske. — Mi pa vprašamo zopet: Jeli zna dotični gospod c. kr. uradnik. da uživajo v Avstriji vsi národi enakopravnost? Prašamo tudi tega gospoda, da-li ve, da je v c. kr. službi in ne v službi sosednje Italije in tudi ne v pruske? — Res je uže skrajni čas, da se enaki prizori onemogočijo, kajti oni razburjajo národ. Gotovo pa niti ni eden Slovenec ne bode tajil svoje národnosti samo oholosti c. kr. uradniku na ljubo.

Maurič pomiloščena. Gotovo se spominjajo naši čitatelji porotne razprave proti Neži Maurič, katera je bila obsojena k smrti na vešale, ker je svojo 7-letno hčerko v morju vtopila. — Nj. Veličanstvo pa je obsojenko pomiloštilo; najviše sodišče na Dunaji jo je obsodilo na 16 letno ječo.

Cirkniško jezero uže več let ni toliko odteklo kakor letos začetkom tega meseca. Ribiči so nalovili z mrežami in z prostimi rokami nad 700 centor rib nenavadne velikosti.

Tombola v Gradiški spojena z plesom bode v četrtek 8. septembra ob 5. uri pp.

Tržaške novosti:

Glavar okraja Barriera vecchia se je preselil dné 24. t. m. v hišo št. 1 ulice Pondares.

Nova skladišča v Trstu. Uradni listi pišejo, da se bode skoraj razpisal natječaj za razna dela pri zidanju novih skladišč v Trstu. Vlada je v to svrhu uže vse potrebno odredila ter se bode sprejemale ponudbe do 6. septembra t. l. — Tudi kreditni zavod je dovolil v ta namen korporacijam blizo 3 milijone gl.

Brezsrčna mati. Neka Marija S. je sinoč svojega 13-letnega sina na šetališču Acquedotto tako neusmiljeno pretepalala, da so jej ga morali mimogredoči iztrgati, ker bi ga bila ubila. Prijavili so jo sodniji.

Nezgoda. 61 letni agent Alojzij Pajer je padel na ulici Capitelli in si zlomil levo nogo. — Odpeljali so ga koj v bolnico.

Sodnijsko. 21-letna Vincenca Buseghin je bila večeraj obsojena radi žalenja Nj. Veličanstva na 3 mesečno ječo; 20-letni Mihalj Gropajc iz Vrdele pa je dobil radi hudodelstva težkega telesnega poškodovanja 6 mesecev ječe.

RAZNE VESTI.

Cesarjevičeva smotka. O zadnjem obisku cesarjevičevem v Galiciji pripove-

duje se to le: Nekega dne se je napotil cesarjevič na lov. Na cesti proti gozdu je stal voz obložen se slivami in zraven voza je bilo pet kmetov, koji so slive kupovali. Kar naglo odnese veter kmetu petak iz roke in v istem trenutku počí blizo puška in „bankovec“ se v zraku razprši. Prestrašeni se kmetje ozró in zagledajo bližjučega se cesarjeviča se spremstvom, koji se prijazno nasmehlja in ponudi kmetu desetak v odškodnino razstreljenega petaka. — Kmetič pa denarja nikakor ni hotel sprejeti, ampak izklikne: „Z veseljem ves svoj denar pomečem v zrak, ako hoče Vaša cesarska visokost streljati nanj!“ Ko cesarjevič vidi, da mož denarja nikakor neče, ponudi mu z vso svojo ljubeznivostjo smotko. Po tej pa je segel kmet z obema rokama, poljubil jo in z glasom od radosti drhtečim rekel: „Premilostljivi gospod! Največja radost, koju sem doživel, je, da sem sprejel dar iz Vaših rok. Varno bodem shranil to smotko svojim otrokom in unukom, kot dragocen spomin na Vašo cesarko visokost!“ Ko se je cesarjevič oddaljil, kazal je kmet ponosno svojim pajdašem smotko, koju mu je podaril „cesarjev sin.“

Ruski car napaden. „National-Zeitung“ prinaša vest, da je nek nihilist v soboto napadel ruskega carja na poti iz Krasnojarsela v Peterburg. Imel je obleko častnika, vsled česar ga ni nobeden odvrnil, ko se je približal cesarski kočiji. Ustrelil je dvakrat na carja. Prvi strel ni nikogar zadel, druga kroglja pa je šla skozi cesarjevo obleko, ne da bi ga bila ranila.

O garderobi za gospe in za gospode. Ako se obleka z navadnimi pripravami obeša, odrgajo se ne samo navadne vezi, posebno med čiščenjem, shranjenjem in sušenjem, ampak obleka izgubi vsled nepristojne lege prvotno svojo obliko. Temu se more pomagati temeljito z iznajdbo konzervatorja za obleke, patent Cvetkovicz. S tem se more vsaka strta obleka izravnati in dobi tedaj prvotno obliko. Ta konzervator, koji je gotovo najceneje in najpraktičneje darilo za gospe in gospode, prodaja se malo časa še-le po tisoče komadov ter se dobiva v treh vrstih po 35 40, 50 60 in 75. nč. pri glavnem tovarniškem skladišču M. Cvetkovicz na Dunaju I. Kohlmarkt N. 18. Tamo se tudi dobivajo priprave za zravnanje kolen na hlačah po 80 nč. 1 f. 20 in 1 f. 40. S pošto se pošilja od 3 f. naprej franco. Poduk za porabo je priložen vsakemu komadu. Pobljže v denšnjem oglasu.

Književnost.

Stritarjevih zbranih spisov je izšel 10. snopič. (Proza) v zalogi bukvarne Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani. Cena 25 nč. —

„Stritarjevi zbrani spisi“ izidejo v 50 do 60 po 2 do 2½ tiskovne pole obsežnih snopičih po 25 nč. ali v 5—6, po 20—25 tiskovnih pol obsežnih zvezkih po 2 f. 50 nč. Vsak teden izide jeden snopič, vsak drugi mesec jeden zvezek. Izdavanje se je pričelo s poezijami, koje bodo obsegale jeden zvezek; zatem pride proza in sicer: a) pripovedni, b) dramatični, c) šaljivi, d) naukovni in e) mešani spisi. —

Priporočamo te spise našemu občinstvu tembolj, ker je cena jako nizka, oblika zvezkov jako elegantna, a vsebina zlatá vredna!

Tržno poročilo.

Kava. Kupčija je postala bolj živa in cene vsled tega rastejo.

Prodalo bi se še več, ako bi bilo več blaga v zalogi. Prodalo se je 1200 vrč Rio po f. 103 do 121; — 3000 Santos po f. 101—119 in 1200 Capitana po f. 109. — Prišlo je od 19—25 t. m. 4000 vrč iz Rio Janeiro, 500 vrč iz Bontek in 1000 vrč iz raznih krajev. Na javi bode letina neki jako slaba. Cene vedno na raščajo.

Sladkor je imel malo prometa. Ko se je pa doznalo, da se na drugih glavnih tržiščih mnogo prodaja, oživila se je kupčija tudi pri nas. Prodalo se je t-daj dosti več kakor v zadnjem tednu. Cene so se povečale poprečno za pol f. Prodalo se je 8000 me. centov avstrijskega po f. 17,50—19,50.

Bombaz se je podražil v Ameriki in na Angležkem. Pri nas so ostale cene nepremakljive, ker ni prav nič kupčije.

Žito. Slaba prodaja; vender pa je tendenca nekaj boljša. Na skladišču je: 500 kvintalov pš-nice, 1500 kv. koruze, 1360 kv. ovsu in 800 kv. rži.

Sadje. Pomeranč in Limon se je malo prodalo, ker ni prišlo skoraj nič novega blaga. Cene stalne.

Rožiči so se jako dobro prodajali in zatorej je cena početkom tedna nekoliko poskočila. Ker se j. pa letina dobro obnesla, so cene zopet padle. Fig se malo proda. Korinte dobro. Prodalo se j. 140 zabojov pomeranč po f. 7 e5—9 —; 500 zab. limonij po f. 6—8 75; figef 18—19 vsaki kvintal; korinte po f. 22. — Sultane po f. 22—31, Rožiči (dalmatinski) z cer-

tiškatom po f. 950—9; pulješki novi po f. 8—6 50.

Velna. Malo naročb. Prodalo se je 150 bal grške, neoprane po f. 57—60 vsaki kvintal, 100 bal bosanske po 200—205 frankov v zlatu.

Olje. Namizno jako stalno. Primanjalo je olja v sodih, vsled česar se je prodajalo olje v zabojih. Ostalo nepremakljivo. Prodano je: 150 kv. italijanskega polfinega, namiznega v sodih po f. 54—65; 730 kv. Levante v zabojih po f. 36—38 100. k. 160 albanesk-ga v sodih po f. 36—37; bombaževo 100 sodov Union po f. 38—39 50 vsaki kvintal.

Mirodlj je v zalogi:

Paper. 100 met. Singapore po f. 93—99; 500 Penang po f. 80,50—81; 800 Batavia po f. 89—90; Piment 1000 po f. 31 50—32; Cassia-linje 4000 po f. 29—30; Ingber 600 po f. 21—21,50; Kakao 15 mte. Surinam po f. 110.

Nageljevi ovčiči 150 met. Zanzibar po f. 134—135. Prodalo se je 300 vreč popra Penang in Singapore po f. 80—99.

Borsno poročilo.

Jako mrtvo. Papirji nepremakljivi, tendenca vendar nekaj boljša. Devise in valute stalne.

Javna zahvala.

Iz dna svojega razveseljenega srca izrekam na tem mestu najgorkejšo zahvalo svetemu Očetu papežu Leonu XIII., ki so blagovolili me imenovati svojim kamornikom, — premilostljivim knezoškofom in škofom Koroškemu, Ljubljanskemu, Dja-kovskemu in Tržaškemu, ki so mi srčno čestitali o priliki moje zlate maše, visoko čestitim gg. duhovnikom v Ljubljani, ki so mi darovali prekrasne mašne bukve, — preljubim koroškimi Slovencev, ki so mi izročili v spomin dragocen kelih, — vsem slavnim občinskim odborom, ki so me izvolili za svojega častnega občana, — vsem čestitim deputacijam iz Hrvatskega, Primorskega, Goriškega, Kranjskega, Štajerskega in Koroškega, ki so me v nepričakovano velikem številu počestili s svojim obiskom in mi ustmeno čestitali, — izvrstnemu pevskemu zboru Ljubljanske čitalnice, ki je s svojim sodelovanjem vso svečanost neutrudljivo in sijajno podpiral, — vsem drugim, ki so k povišanju te svečanosti, bodi si kakor koli, pripomagovali, — vsem onim, ki so mi svoja voščila pismeno ali telegrafično v tako ogromnem številu na znanje dali, — slednjič slavnemu odboru, ki se je neumorno potrudil, da se je vsa svečanost na vse strani vršila v najlepšem redu.

Andrej Einspieler,
zlatomašnik.

Slovenska čitalnica v Trstu

javlja svojim čestitim gg. društvenikom, da se je društvo 24. avgusta t. l.

preselilo

v svoje novo stanovanje via della Pesa št. 1, I. nadstr. (blizu „Hôtel Europa“).

V Trstu, 25. avgusta 1887.

ODBOR.

Poslano.

Bolnike na kostobolu, rheumatizmu in na živcih opozorujemo posebno na oglas „Kwizda-ja Fluid proti kostobolu“ na 4. strani denšnjega lista. (29)

Razpis dražbe.

Oddaje se po javnej dražbi popravljanje podružne cerkve S. Valentina v Černemkalu, cenjeno na 340 for. a. v.

Dražba vršila se bo v Černemkalu na 6. septembra ob 10. uri predpoludne.

Od povzetnika se bo zahtevala kavcija od 100%. Natančnejše pogoje, kakor načerte i proračun, pozveda se pri župnijskem uradu v Predloki.

Za oskerbnitvo podružne cerkve sv. Valentina v Černemkalu.

V Predloki na 18. avgusta 1887.

(1—3) Josip Sancin.

Na novo odprto!

Fotografični atelier

E. SAMBO

Rottmeyer-ja naslednik

Ulica St. Martiri št. 5

na novo opravljen in povečan, odprt je od 21. avgusta t. l.

V zvezi z njim je heliografichen zavod za Fotolitografijo, Alpertipijo in Fotocinkotipijo. Veliki in elegantni prostori, poseben dohod za ekvipaže in vozove, koji se imajo fotografirati.

Sprejema se vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. ure popoldne pri vsakem vremenu. Cene jako nizke. 1—3

ŽELODČEVA ESENCA
lekarja Piccoli-ja
v Ljubljani

ni jo mogoče preceniti zaradi svoje nedosegljive lastnosti da ne škoduje telesu, če tudi se dolgo časa rabi, da pomaga v tolikih in različnih boleznih z najgostejšim vseh, posebno pa zaradi svoje jako nizke cene — vse to so lastnosti, ki jo delajo neobhodno opotrebno vsakemu družini, ozdravila je veliko množico oseb hudih želodčnih bolezni; med temi je tudi žena ki je bolela in hiralna že petnajst let, na neposrednih mukah, ki so prihajale iz želodca in obisti, brez vsake nade, da se še kdaj ozdravi.

Eugen Sandrinelli, Mori, na Tirolskem.

Izdovolitelj pošilja jo v zabojčkih po 12 steklenic po 1 gld. 36 kr. po poštne povzetki. Poštnino trpi p. t. naročniki.

V steklenicah po 15 nč. se prodaja v lekarnah: Biasoletto, Foraboschi, pl. Leitenburg, Liprandi, Pozzetto, Praxmarer, Prendini, Ravasini, Rovis, Saravali, za magistrato, Serravallo, Udovcic in Zanetti in v večjem delu lekarn na Štajerskem, Koroškem, Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. 35-50

Oglas.

Miha. Jutri je spet nedelja. Bo pa spet dolg čas popoldne! V gostilnici ne maram pijancev poslušati; doma pa tudi ne vem kaj početi.

Jaka. Zakaj se ne naročiš na „Koroški bukvice“, kjer se berejo tako lepo pripovedke, povesti, pravljice, pesmi, smešnice, gospodarski poduki, zgodovinske in jezikoslovne črtice?

Miha. O teh bukvicah še nisem nič slišal. Kje in kako pa izhajajo?

Jaka. Izdaja jih g. Filip Haderlap v Celovcu. Trije snopiči so se netisnoli v Celovcu; zdaj jih bo tiskal pa g. Krajec v Novem mestu. Naročnina se pa le v Celovec pošilja na g. F. Haderlapa. Vsak mesec pride en snopič.

Miha. Berem že rad, pa taka reč je draga?

Jaka. Kaj draga? Vsak snopič velja 10 kr. Če toraj pošlješ 60 kr., imaš plačano za šest snopičev.

Miha. Tedaj se po naročim; 10 kr. na mesec ni taka reč; pa jih lahko še komu drugemu posodim.

Jaka. Taka reč ostane zmirom enako vredna. Še čez deset let jih brš rad bral. Časniki se postarajo, to pa ne. Za te solde ti ne bo žal.

„Koroške bukvice“ se dobijo tudi pri odraščanju „Edinosti“.

Ljubljanski Zvon.
Gld. 4.60.
Gld. 2.30. -- Gld. 1.15.

Dobiva se v vsih knjižarnah 13. nakladi, ravno izšla medic. svetovalca

Dr. MÜLLER-JA
najnovejšo delo o slabosti, oslabilih živcih, o nastopkih mladostnih pregreškov itd.
Pošilja se tajno za 60 nv. v pošt. markah

KAROL KREIKENBAUM
14 Braunschweig. 16-26

KLINIKA za spolne in želodčne bolezni, nastope okuženja in oslabelega možke slabosti, polucije, žgečo vodo, močenje postelje, puščanje krvi, zabi je v de, in za vse bolezni mehurja, droba in živcev. Tudi pismo po najnovejšem znanstvenem postopku anju z neškodljivimi sredstvi 25-51-104

C. Streetzel, specialni zdravnik Lindan am Bodensee.

BRNSKO
sukno in volneni izdelki

Kdor se hoče oblačiti po šegi in cenó, naj piše po uzorce na Tuch-Fabriks-Lager

Friedrich Brunner & Brunn.

Op. Jako bogati uzorci za gg. krojače ne frankirani; kar se komu nedopade, se zamenja. 3-18

Elegantna soba
s pohištvom, z posebnim vvhodom v II. nadstropju nove zgradbe, v živahnej ulici, daje se v najem. — Poblizje pri upravnistvu „Edinosti“.

A. Bonné
krojač,

Corso št. 4 II. nadstropje, nad uredništvo lista „Il Piccolo“.)
Izdeluje vsakovrstne fine, cene obleke po najmodernejšem kroju. Preporočuje se torej sl. občinstvu za naročbe. 36-37

Marijacejske
želodčne kapljice.

izvrstno delujoče zdravilo pri vseh boleznih na želodcu. Neprecenljivo do brote je posebno vpliv njihov pri notčnosti, slabosti želodca, ako z grla smrdi, napenjanju, kislem pehanju, keliki, želodčnem kataru, gorečice (travci) pri preobilnej produkciji slin, rumenici bluvanju in gnusju, glavobolu, preobilnosti jedi in pijav v želodcu, proti glistam, boleznim na vranici in jetrih in tudi proti zlati žili ali himoroidam. Cena steklenice je z nakazom vred samo 35 nov. Glavni zalag ima lekarničar „k angelju varhu“ 53-34

Dr. Brady Kremsier,
Morava
V Trstu jih pa dobite pri lekarničarju I. Seravallu blizo starega sv. Antona

Ni nič boljšega!
za ohrano in pospeševanje rasti las, kakor po Nj. c. kr. ap. Vel. cesarju Fran-Josipu I. avstrijskemu itd. po c. kr. posebnemu privilegiju odličena

rodbinska pomada
za jakost lasi, 30-20
koja, rabeč jo redno, na golih krajih goste lasé proužroči; sivi in rudeči lasje postanejo temni; krepki kožo, kjer rastejo lasje; odstrani grinto v malo dneh; je proti izpadanju las; podeli lasem naravno svitlost; jih kodri in ne osivijo do visoke starosti. Velika posoda z napoto porabe v več jeziki stane z pošto f. 1.50 a. vr. Glavna zaloga en gros z prodajo na malo je pri

A. J. FIALA,
vlastnik c. kr. privilegija. Wien, IX, Nussdorferstrasse 59, kamor se ima poslati pisma. Jako fina vonjava, elegantna oblika. Naročila iz pokrajin proti gotovem denarju ali poštne povzetju. Prodajalcem izdaten popust. Prosimo, da se zahteva izrečno: Familien-Kraft-Pomade.

Ozdravljenje plučnih bolezni
Tuberkuloze, (sušice, jetiko), naduhe, zaprte supe, kroničnega bronhijalnega katara itd po plinovi

EXHALACIJI
(po rektalnej injekciji).

Najneverjetnej, skoraj nedosegljivi ideja zdravnikov je z ovim postopanjem popolnoma dosežena! O osupljivih, nepogrešljivih vseh govore najjasnejše sledeča pisma slavnih profesorjev, koja navedemo v kratkem, toda kolikor mogoče z lastnimi besedami, in koja so bila tudi potrjena po zdravniških listih tu- in inozemstva:

Prof. dr. Bergson. Po tridnevnej plinovej exhalaciji po rektalnej injekciji, izdatno poje manje kašlja in izvrška, potem popolno prenehanje, — razvica, pot in hravitost je posve izginala. — Truplo se redi vsaki teden za 1/2, — 1 K. Ravno tako brzo ozdravljenje tudi pri starej, celo pri miliarnej tuberkulozi. — Bolnik se ozdravi ter more tudi najtžjju posel zopet opravljati. —

Prof. Dr. Cornil. Pri naduhi se more pol ure po plinovej exhalaciji laglje sonsti. — Ako se exhalacija dalja rabi, se naduha ne povrne več. Zoper šušice in naduhi je plinova exhalacija izkušeno, izvrstno sredstvo

Prof. Dr. Dujardin Beaumetz: „Čelo pri afoničnem grlu, poško dovan-mu po tuberkulozi, so se v 2-3 tednih zacelile otekline dasiravno je bila uža polovica pljuč razdejan h.“

Dr. M. Langhille volja bolnice v Filadelfiji je uporabil plinovo exhalacijo pri 30. bolnikih, koji so bili uža v najzadnjem stanju tuberkuloze in vsi so popolnoma ozdraveli. Vsaki dan pa se množa zdravniška poročila o srečnim ozdravljenju, ter je razun navadenih spričal še mnogo drugih od slavnih profesorjev. Tudi v c. k. javni bolnici na Dunaju se uporablja stroj za plinovo exhalacijo. — Imamo mnogo spričeval ozdravelih. C. kr. izklj. priv. stroj za plinovo exhalacijo (Rectal-Injector) se dooiva z vsemi pripravami za pripravljeno pliva in z popisom za uporabo za zdravnike, ter ga more rabiti tudi vsak bolnik sam pri

Dr. KARLU ALTMANN, Wien VII., Mariahilferstasse N. 80/A
ter stane gl. 8.30 z ometom proti gotovem novcu ali provzetju. — Ozdravljenje ni niti težavno, niti ovira vsakdanji posel. —20

Soba v najem
v ulici Rosetti št. 10 pri tieh. Jako elegantno pohištvo. Poseb n uhod.

Proti hemoroidam!
Kdor hoče čuvati svoje zdravje, naj rabi

MENISKE KROGLJICE
(Pillole dei Frati.)
kri čistee ni proti hemoroidam, koje izdeluje P. Fonda farmacista v Piranu

Prepotrebne za vsakega, kateri trpi na hemoroidah, zabasanju, breztečnosti, glavobolji, ter sploh veliko sedi, ene čistijo kri in dober vseh potrjujejo zasebna in zdravniška spričevala, koja so priložena z podukom za porabo vsakej škatljici v slovanskem, nemškem in italijanskem jeziku.

Prodajajo se po 20 nov. katljica v vseh lekarnah Trsta: Reke, kakor tudi Istre, Dalmacije, Goriške in Trenta. 24-52

J. S. IRK
Androna Gusion št. 2 v Trstu
priporoča veliko zalogo sadja vsake vrste najboljših plemen na drobno in debelo. — Prezname vsako pošiljatev na deželo, katera se izvrši točno in solidno. 100 62

Želodčne bolezni ozdravi brzo in posvema
JERUZALEMSKI BALZAM
edini in nedosegljivi želodčni pijav. Da si človek izvoli pravi lek proti želodčnim boleznim, pač ni tako lahko. posebno dandenes, ko v trgovini prodajajo vsakovrsten enake leke

Večina raznih kapljic, izleškov itd., katera se običajno kakor pravi čudeži priporočajo, niso nič drugega, nego škodljivasmes

Edini **Jeruzalemski balzam** si je zagotovil valed svoje priproste sestave, odločno oživljuje in želodčne živce hitro krepčalne moči pravice prednosti nad vsemi dosedaj v tej stroki poznanimi zdravilami, kar dokazuje tudi se vsakim dnevom več prasanje po njemu. Ta balzam bogat na delajočih snovih kineške robarbare, katera korenika je poznana zaradi njene ugodnega upliva na prebavljenje in diščenje, je zanesljivo sredstvo proti težavam v želodcu odvisnim od slabega prebavljanja; zato pa ga vsi strokovnjaki in zvedenci priporočujejo proti neješčnosti, zabasariju, smrdljivi sapl, gnusju, riganju, bacanju, proti hemoroidalnemu trpljanju, zlatenci in vsaki bolezni v črevesju.

Steklenica z navodom vred stane 30 novcev. 23-48

GLAVNO SKLADIŠČE u LEKARNI
G. B. PONTONI
v GORICI.

Skladišča v Trstu v lekarni Marku Barasini i G. B. Rovis, na Reki v lekarni al Redentore, G. Gmeiner, v Korminu v lekarni A. Franzoni, v Tominu v lekarni E. Pallacini. 48-48

PRI JULIJ GRIMM-U
dežnikar, Barriera Vecchia 18

je zelo bogata zaloga solnčnikov za gospe, za jako nizke cene. — Solnčniki za gospe od 90 novč. naprej.

Mali dežniki za otroke od 25 novč. naprej. Zaloga dežnikov iz svile, satina, volne in bombaža. Sprejemajo se popravki za jako nizke cene. 2-104

KWIZDA-JA
fluid proti kostobolu
izkušeno izvrstno sredstvo proti kostobolu, reumatizmu i boleznim živcev

Isti e tudi jako dober za okrepčanje po velikem trudu, dolgej hoji itd. in tudi v visokej starosti proti oslabenju.

KWIZDA-JA (G) 7-1
fluid proti kostobolu
dobiva se pravi

v Trstu v lekarnah gg.: C. Zanetti, P. Prendin, G. B. Foraboschi, Ed. pl. Leitenburg, Jos. pl. Leitenburg, A. Praxmarer, M. Ravasini, I. Serravallo. — Na veliko in eksport pri lekarničarju C. Zanetti, P. Prendini, zlitim v lekarnah v Postojni, Sežani, na Reki, v Pulju, Dubrovniku, Rovinju, Splitu in Zadru.

Glavno skladišče: **Kreisapothek des Franz Joh. Kwizda,** k. k. österr. u. k. dgl. rumänischer Hoflieferant in **Korneuburg.**

Cena 1 steklenice 1 gld. a. v.

Opomnja: Ako se kupuje ta preparat, prosimo p. n. občinstvo, da zahteva vedno **KWIZDA-JA**

fluid proti kostobolu
ter pazi, da je na vsakej steklenici in na vsakemu kartonu gori odtis ena znamka.

Denar dobé zasebniki in častniki tudi na deželi od 300 gld. naprej od 1-10 let; tudi proti povratu v malih obrokkih. Naslov: F. Gurré, Credit-Geschäft, Graz. 10-25

Natezalci za hlače.

Komad po f. 90 f. 1.20, 1.40. Komad kr. 55, kr. 80, 95. Komad kr. 35, kr. 50, 60.

„Obleka dela človeka“
veli star pregovor. Obleke, koje so bile zmocene ali pa poškodovane vsled zamotanja ali tlačenja, ali ako so se strle itd., pridobé zopet svojo prejšnjo obliko no patentiranim konzervatorju za moške in ženske obleke. Kdor hoče na 1-po obliko paziti ter jo dobro shraniti, naj si kuni najnovejši konzervator za moške in ženske obleke, koji je patentiran v svih državah in služi ob enem kot priprava za obešanje in natezanje obleke in kot priprava za stiskanje brisalk in pisem ter je tudi najpraktičnej in najcenejši darilo, katero more krasiti vsako moško ali žensko garderobo. — Dobiva se v svih skladiščih oblek in v glavnem tovarniškem skladišču **M. D. Czvetkovics,** Wien I. Kohlmarkt 18. in **Franz Roeder,** Wien, 1 Obergasse 2. — V Pragi: **Goldschmidt & Söhne,** „Zur Stadt Paris“. — V Budapešti: **Ohn & Simon.** — V Zagrebu: **Viljelm Lipkovics.** 1-1

Konzervator oblek za gospe
Edini svoje vrste.

Proti skrčenju, neenakem raztezanju in stačenju oblek in proti odtrganju vezí.